

FILATELIST št.11

Glasiló Filatelističnega društva Idrija

22. avgust 1997

	ČIPKARSKI FESTIVAL	- Mirjam Gnezda	3
IDRIJSKA ČIPKA			
DRUGIČ NA SLOVENSkih ZNAMKAH		- Ivana Leskovec	5
CERKLJANSKI LAUFARJI NA POŠTNIH ZNAMKAH		- Ivana Leskovec	8
IDRIJSKI GRAD GEWERKENEgg - 475 LET		- Janez Kavčič	12
ZANIMIVOSTI POŠTNE ZGODOVINE		- Stanko Majnik	16
FILATELISTIČNA KARIKATURA		- Silvester Bajc	21
PROGRAM FD IDRIJA DO KONCA LETA 1997			22
ZAŠČITNI FLUORESCENTNI TISK ZNAMK S ČIPKO			22

Priložnostni žig FD Idrija ob čipkarskem festivalu 1997

Izdal in založil: Izvršni odbor Filatelističnega društva Idrija;

Naklada: 100 izvodov;

Žiro račun: 52020-678-65581;

Uredniki: Ljubo Ukmar, Nikolaj Jereb, Silvij Bajc, Vojko Rejc, Franci Jereb;

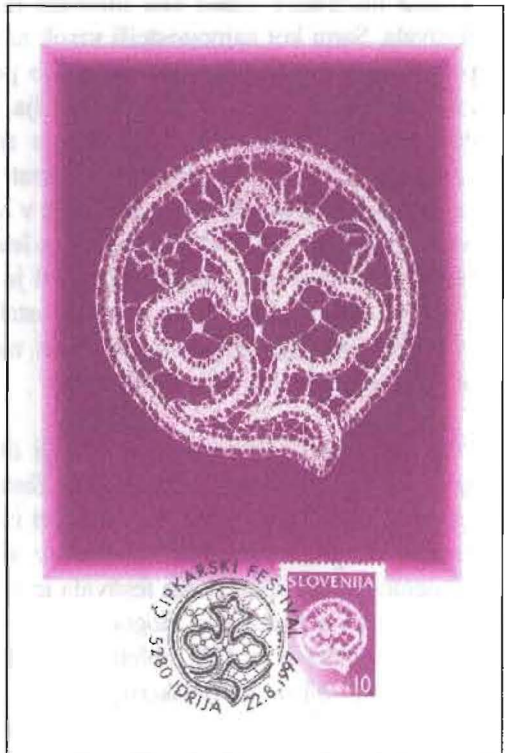
Lektor: Janez Kavčič

ČIPKARSKI FESTIVAL

Vloga in pomen etnološko turistične prireditve za Idrijo in širši slovenski prostor

Čipkarski festival v Idriji je večdnevna prireditev etnološkega, gospodarskega, izobraževalnega, kulturnega in zabavnega značaja. Njen osnovni namen je uveljavitev idrijske čipke v širšem slovenskem prostoru. Rdeča nit prireditve so: razstava čipk učenk Čipkarske šole Idrija v Mestni galeriji, demonstracija klekljanja na ulicah Idrije, čipkarska delavnica, občni zbor Združenja slovenskih klekljaric in vseh, ki imajo radi čipke, ter nedeljsko tekmovanje v klekljanju na Trgu sv. Ahacija. Na eni strani gre za

informiranje in izobraževanje samih klekljaric, na drugi pa za prikaz

oz. demonstracijo klekljanja in ponudbo končnih izdelkov obiskovalcem. Prav s pomočjo čipke se poskuša predstaviti mesto, njegova petstoletna zgodovina in tradicija. Istočasno se želi turistično promovirati naravno in kulturno dediščino širšega območja. Dopolnitev programa je sejem domače in umetnostne obrti na Mestnem trgu. Stranska produkta prireditve sta prodaja trgovskih izdelkov na stojnicah in večerna zabava, ki hočeta zadostiti potrebam domačinov. Tem je Čipkarski festival v prvi vrsti tudi namenjen.

Večina Idrijčanov vsako leto obiskuje prireditve v sklopu Čipkarskega festivala. Sami kot najpogostejši vzrok navajajo, da je to pač edina večja prireditev v mestu. Mladi v njej vidijo predvsem priložnost za večerno zabavo. Za mnoge odrasle predstavlja Čipkarski festival kulturno - družabni dogodek na nedeljo, ko se mesto odpre svetu in postane življenje v njem bolj razgibano. Takrat je čas za ogled zgodovinskih znamenitosti Idrije, obisk razstave čipk v Mestni galeriji in prisostvovanje na klekljarskem tekmovanju. Enkrat na leto v Idriji napoči čas za kulturo, tradicijo in zabavo. "Čipkarski festival je velik praznik za Idrijo", pravi 79-letna domačinka. Da bo praznik ostal tudi v prihodnje, je program potrebno vseskozi dopolnjevati, toda na strokovnih temeljih, ker bo prireditev le tako ohranila obiskovalce.

Občinski svet občine Idrija je na seji dne 28.3.1996 sprejel Odlok o pripravi in organizaciji Čipkarskega festivala v Idriji. Imenovan je bil Upravni svet Čipkarskega festivala. Pri izvedbi programa pa sodeluje še mnogo drugih strokovnih sodelavcev in institucij. Program lanskega jubilejnega 15. Čipkarskega festivala je bil zasnovan širše kot v preteklih letih, saj je obeležil dva dogodka: 300 - letnico prve pisne omembe klekljanja v Idriji in 120. obletnico ustanovitve idrijske Čipkarske šole. Poudarek je bil na vsebinskem delu, manjkale pa niso niti spremljajoče dejavnosti zabavnega značaja. Osrednji novosti festivala sta bili otvoritvena slovesnost in postavitve droga s festivalsko zastavo pred poslopjem Čipkarske šole. Letošnji, že 16. Čipkarski festival, ki bo potekal med 22. in 29. avgustom 1997, bo programsko še pestrejši in zanimivejši.

Mirjam Gnezda

IDRIJSKA ČIPKA DRUGIČ NA SLOVENSКИH ZNAMKAH

Ob letošnjem občinskem prazniku smo znova pospremili na pot poštne znamke z motivom idrijske čipke. S tem dejanjem Pošte Slovenije smo močno obogatili bero Idrije na tem področju. Idrijski filatelisti so si dolga leta prizadevali, da so dosegli ta, moramo reči, izjemen uspeh. Desetkrat po dve znamki z upodobljeno čipko pomeni pravzaprav oris zgodovine idrijske čipke na znamkah. Skozi motive in vzorce, ki so predstavljeni, lahko sledimo oblikovnemu in tehnološkemu razvoju te umetnostne obrti. Vsak par znamk z isto nominalno nam pripoveduje del te zgodbe.

Lansko leto so nam znamke prikazovale idrijsko čipko v različnih zgodovinskih tehnikah klekljanja. Dvanajst različnih vzorcev je bilo upodobljenih na 6 parih znamk (nominalne vrednosti 1, 2, 5, 12, 13, 50 SIT). Več o teh vzorcih najdete v lanski številki Filatelista.

20.7.1997 smo se razveselili 4 parov znamk z 8 različnimi motivi naše čipke v nominalnih vrednostih 10, 20, 44 in 100 SIT.

Na letos izdanih znamkah so prikazani vzorci ozkega risa in nekateri motivi starejših čipk širokega risa, ki pa se vsi pojavljajo kot miniaturre. Za razliko od lanskih te čipke niso iz muzejskih depojev in orumenelih albumov, ampak iz prodajnih vitrin današnjih idrijskih trgovcev. Te na znamkah smo izbrali in posneli v Galeriji ČIPKA Studia Koder.

Pravzaprav nam zdaj na znamkah manjkajo samo še mojstrski izdelki Čipkarske šole Idrija. Mogoče bi bilo prav, da vztrajamo in upodobimo še te. Idrija si to zasluži iz več razlogov:

- Idrija je neprekinjeno že dolgo časa središče večjega ozemlja, na katerem je razvito klekljarstvo.
- Idrija je kraj, o katerem govori naš najstarejši dokument, ki že leta 1669 priča o klekljarstvu oz. o izdelovanju čipk. Pravi, da so v Idrijo prihajali najrazličnejši trgovci in potovke, ki so prinašali živež v zameno za čipke.
- Idrija je mesto, kjer se je klekljarstvo ohranilo do dandanes, česar ne moremo reči za kraje v osrednji Sloveniji (Ljubljana, Kamnik), kjer je bilo tudi razvito, a je konec 19. stoletja v glavnem zamrlo.
- Idrija ima čipkarsko šolo, ki je izšolala na stotine dobrih klekljaric in učiteljic klekljanja. Njihova zasluga je, da se je model idrijske šole širil v svet.

Ivana Leskovec

Dodajamo še nekaj podatkov, ki so zanimivi predvsem za filateliste:

Izbira motivov čipk: Ivana Leskovec;

Zasnova in oblikovanje znamk: Janko Štampfl;

Izvedba: pari znamk (ABAB) v polah po 50 (2 x 25);

Tisk: - enobarvni ofset - Delo Tiskarna d.d., Ljubljana

- zaščitni fluorescentni tisk (1, 2, 5, 12, 13 in 50 SIT)

- brez fluorescentnega tiska (10, 20, 44 in 100 SIT)

- na robu vsake pole je tiskano: Idrijska čipka / Idria Lace, logotip poštnega roga, barvna skala, leto izdelave, "miška" → številka tiskarske pole;

Zobčanje: grebenasto 13 3/4;

Papir: Chancellor oda free L.S.PVA GMD 100 g, gumiran polsvetleče.

Sliki desno: Ovitka prvega dne (OPD) Pošte Slovenije št. R 1/97 in R 2/97
izdana 20.6.1997 ob izidu druge serije znamk z idrijsko čipko.

Idrijska čipka

Idrijska čipka

CERKLJANSKI LAUFARJI NA POŠTNIH ZNAMKAH

26. januarja 1997 smo na prijetni prireditvi v salonu Hotela Cerčno javnosti predstavili dve poštni znamki z motivom cerkljanskih laufarjev. Na znamkah z vrednostjo 80 SIT je predstavljen lik PUSTA, na znamkah za 20 SIT pa lik TA TERJASTEGA. Ob tem je izšla še spominska kuverta z upodobljeno celotno laufarsko družino in žigom prvega dne. Znamki in kuverta je izdala Pošta Slovenije, Filatelistično društvo Idrija pa je temu dodalo še maximum karti z upodobitvijo istih likov, kot sta na znamkah.

Ob kurentih s ptujskega konca sta tako cerkljanska laufarja prva iz množice šemskih mask slovenskega prostora, ki so del naše bogate kulturne dediščine, prikazana na znamkah.

S tega vidika so si cerkljanski laufarji prav gotovo zaslužili objavo.

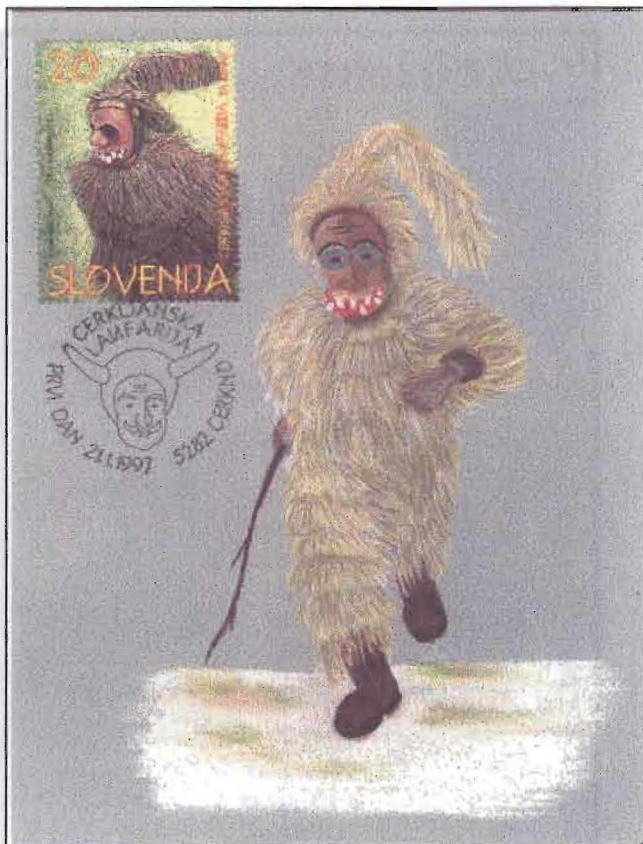
OPD Pošte Slovenije št. 1/97 izdan 21.1.1997. Žig prvega dne je bil v uporabi na pošti 5282 Cerčno, pa tudi na pošti 1101 Ljubljana.

-CERKLJANSKI LAUFARJI-

Težje pa se je bilo med množico 24 likov odločiti za pravega. Obveljalo je načelo najpomembnejšega in najstarejšega.

Najpomembnejši med laufarji je seveda PUST. On pooseblja zimo. Zato se mora v obredni igri vsako leto umakniti pomladi. Ker pa je tudi kriv za vse

Maximum karta FD Idrija št.30 A izdana 21.1.1997.

Likovno predlogo je izdelal Silvester Bajc.

napake, neumnosti in nepravilnosti, ki so se v naši neposredni okolici v preteklem letu pripetile, je prav, da se ga znebimo in z novo pomladjo, ki pomeni začetek novega življenja, tudi lokalna skupnost začne vse znova.

TA TERJAST pa spada med najstarejše arhaične like v cerkljanski laufarski družini. Predstavlja verovanje prednikov v duše umrlih, ki se vračajo nazaj v življenje. Zato je upodobljen kot razcapanec, raztrganec, kar pomeni razpadajoče truplo. Podobnih likov, raztrgancev, je v slovenskih šemskih skupinah še več.

Obenem je TA TERJASTI zanimiv tudi po svojem imenu. Besedo "terje" ljudje

Maximum karta FD Idrija št 30 B izdana 21. 1. 1997. Likovno predlogo je izdelal Silvester Bajc.

na Cerkljanskem danes uporabljajo le še v tej zvezi ("ta terjast" - za poimenovanje tega laufarja). Sicer pa je to narečni izraz, ki poimenuje kos platna, ki ga vzamemo iz statev in zaradi vpetosti v napravo ne more biti do konca obdelan. Drugače rečeno, terje je resast ostanek pri tkanju platna.

Želimo in upamo, da laufarja nista prva in zadnja upodobitev bogate dediščine Cerkljanske na poštnih znamkah. Prepričana sem, da si znamenita neandertalčeva piščal to zasluži že danes in ne šele jutri.

Ivana Leskovec

IDRIJSKI GRAD GEWERKENEGG - 475 LET

Praznik občine Idrija - 22. junij, dan sv. Ahacija, je naše društvo letos zaznamovalo s spominsko izdajo, posvečeno domnevni 475 - letnici začetka gradnje idrijskega gradu Gewerkenegg. Predstavitev izdaje, ki smo jo pripravili na predvečer praznika v veliki muzejski grajski dvorani, je bila združena s promocijo novih osmih rednih znamk z motivi idrijske čipke.

Kot že vrsto let, tudi letošnjo spominsko edicijo sestavljajo trije elementi: likovno - grafično oblikovan ovitek, vložni pojasnilni kartonček in gradu razvejana sedanja dejavnost Mestnega muzeja Idrija in eminentna evropska Michelettijeva nagrada, ki jo je muzej letos prejel. priložnostni poštni žig z datumom 21.6.1997. Celostno podobo vseh elementov izdaje FD Idrija št. 31 je zasnoval in realiziral slikar Nande Rupnik.

V likovno - grafični izvedbi in sežetem tekstu se kompozicijsko in vsebinsko povezujejo 475 - letni jubilej in specifična historična funkcija gradu, razvejana sedanja dejavnost Mestnega muzeja Idrija in eminentna evropska Michelettijeva nagrada, ki jo je muzej letos prejel.

Grad Gewerkenegg, domnevno zgrajen v letih 1522 do 1533, je vse do leta 1940 služil predvsem kot sedež uprave idrijskega rudnika - drugega največjega živosrebrovega rudnika vseh časov. Na spominskem ovitku in kartončku je gradu "podložena" risalna miza - deska, na kateri so izrisane osnovne silhuete tlorisa prvega grajskega nadstropja, v katerem je postavljena osrednja stalna muzejska razstava. Nad tlorisom se dviga monumentalna grajska veduta, splošno poznana iz Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske iz leta 1689. Starejše grafične upodobitve gradu zaenkrat na žalost ne poznamo. Napis GRAD GEWERKENEGG 475 LET poudarja častitljivo starost objekta in dejstvo, da le - ta ni bil fevdalna rezidenca, temveč nad 400 let "rudniški grad". V tem pogledu je namreč idrijski grad svojevrstna posebnost, ne le v Sloveniji, ampak med gradovi po Evropi nasploh.

Idrijski grad Gewerkenegg,
zgrajen v letih 1522-1533, je bil do leta 1940 sedež uprave
drugega največjega živosrebrovega rudnika vseh časov.
Od leta 1953 je v gradu nastanjen
Mestni muzej Idrija,
ki se je v letih desetletjih razvil v središče kulturno ustanovo na
Idrijskem in Cerkijaškem. Muzej skrbi za 13 objektov tehniške,
spodovinske in naravne dediščine ter za raziskovalno, muzejsko,
publičnostno in prireditveno dejavnost.

Prinosečnost gradu prinašajo širjenje stipe številni
obiskovalci bogatih muzejskih zbirk, gojenci glasbene kole
in polezni koncerti na grajskem dvorišču.
Prvo nadstropje je urejeno kot velika pregledna razstava
Pet stoletij rudnika živega srebra in mesa Idrije, v spornih
prostorih pa sledijo spominske sobe zlatih rajalov, vinoški
oddelek in razstavo znamenitih idrijskih kletjanskih žijk.

Forum EME4 (European Museum of the Year Award),
ki deluje pod okriljem Sveta Evrope,
je 13. aprila 1997 v Louvainu podelil muzeju eminentno
Michelettijev nagrado.
Mestni muzej Idrija je bil tako proglašen za najboljši evropski
muzej industrijske in tehniške dediščine v letu 1997.

Janez Kavčič

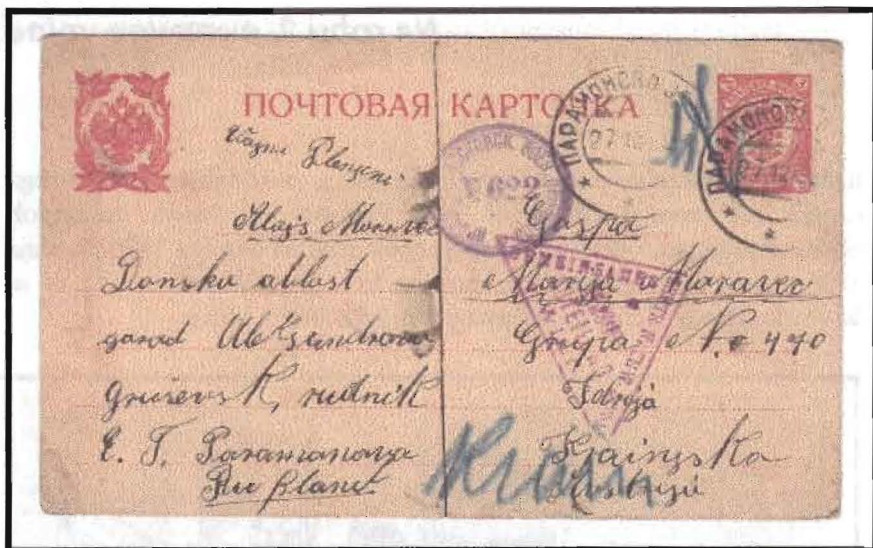
Mestni muzej Idrija je v gradu nastanjen od leta 1953. Muzej se je v štirih desetletjih razvil v osrednjo kulturno ustanovo na Idrijskem in Cerkljanskem. Ustanova skrbi za 13 objektov tehniške, zgodovinske in naravne dediščine v celotni regiji ter za raziskovalno, razstavno, publicistično in prireditveno dejavnost. V desetletju 1987 - 1997 je muzejska uprava izpeljala celovito zunanjo in notranjo preureditev grajskega kompleksa. Prenovljenemu gradu prinašajo danes življenjski utrip številni obiskovalci bogatih muzejskih zbirk (letno okrog 20.000), gojenci glasbene šole in poletni koncerti na grajskem dvorišču. Prvo grajsko nadstropje je urejeno kot velika pregledna razstava Pet stoletij rudnika živega srebra in mesta Idrije. V zgornjih prostorih si sledijo spominske sobe zaslužnih rojakov, etnološki oddelek in razstava znamenite klekljane idrijske čipke. Oblikovalec spominskega ovitka je vizualno poudaril prisotnost muzeja v gradu z uporabo novega in vpadljivega muzejskega znaka - logotipa, ki ga je izdelala diplomirana arhitektka Hedvika Petrič - Moravec. Znak posrečeno kombinira štiri kladiva (dve kladivi s strani podpirata tradicionalni rudniški emblemi) v dvojni veliki M - Mestni muzej.

Tretja sestavina domiselne in sporočilne grafične rešitve ovitka je opozorilo na prejeto muzejsko nagrado mednarodnega značaja. Forum EMYA (European Museum of the Year Award), ki deluje pod okriljem Sveta Evrope, je 19. aprila 1997 v Lozani (Lausanne) v Švici podelil muzeju prestižno Michelettijevo nagrado. Mestni muzej Idrija je bil tako proglašen za najboljši evropski muzej industrijske in tehniške dediščine v letu 1997. Na ovitku je uporabljen zaščitni znak evropskega muzejskega foruma, ki besede uradnega naziva ugledne institucije spiralasto zviija v značilno "lupinasto" formo. Pod znakom je napis LUIGI MICHELETTI AWARD 1997, ki spomni na pokojnega ustanovitelja fundacije. Dodano je sporočilo, da pomeni prisotnost v družbi najboljših tudi zavezo za nadaljnji razvoj muzealstva v Idriji. Pomenljiv je še krog znanih evropskih zvezdic, ki se pojavi nad desnim grajskim stolpom. Ličen spominski kipec, ki ga je muzej dobil od fundacije Micheletti iz Brescie, je na ogled v sklopu razstave v gradu. Skulptura želi opozoriti na soodvisnost med klasično humanistično kulturo in sodobno industrijsko tehnično civilizacijo. V tem smislu prehaja forma antičnega kaneliranega stebra v sodoben strojni zobnik, ki bi bil lahko tudi asociacija na kolektor.

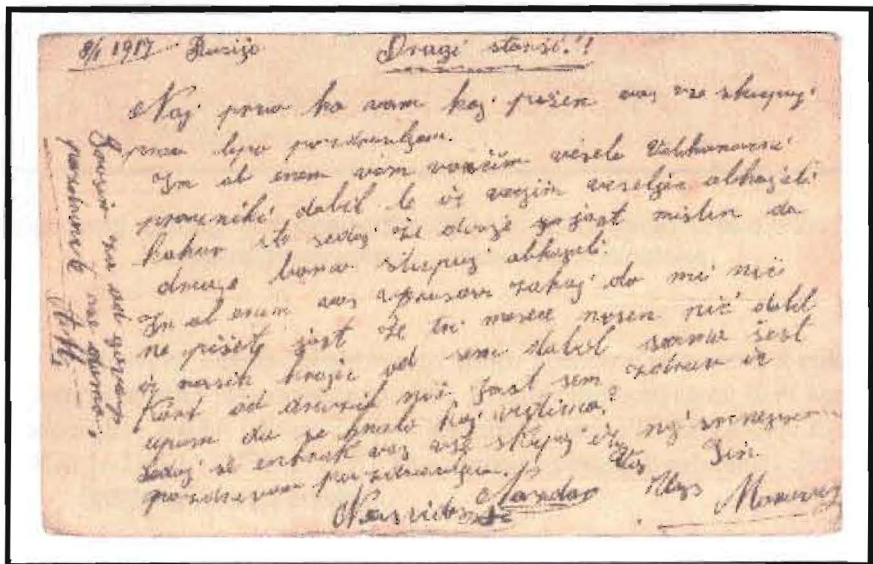
Na priložnostnem poštnem žigu je prikazan nekoliko nenavaden pogled na grad. Za razliko od ustaljenega stereotipa, ki ponavadi frontalno prezentira grajsko pročelje, smo priča zanimivemu privzdignjenemu zornemu kotu, ki pokaže konstrukcijo stavbne mase od zadaj. V poševni projekciji pride do izraza značilni četverkot z vogalnimi stolpi - tipičen spomenik grajskega stavbarstva 16. stoletja.

Naj spomnimo, da so bila na predstavitvi ovitka izpostavljena tudi nekatera ključna vprašanja v zvezi z nastankom in zgodovino gradu, kot tudi v zvezi z njegovim malce nenavadnim imenom. Zgodovinarji, ki so doslej raziskovali starejšo preteklost Idrije, so postavljali kar precej različne letnice za začetek in konec izgradnje mogočnega objekta nad Nikovo, tako da je letnica 1522 samo ena izmed možnih. Podobno nerazčiščeno je vprašanje, kakšen je bil grad ob nastanku in kolikšne spremembe ter predelave je doživel kasneje, zlasti sredi 18. stoletja. Letnica 1758 se na vidnih mestih pojavlja kar dvakrat: nad vhodnim (mlajšim) portalom vrh zunanjega stopnišča (starejši portal vrh notranjega stopnišča nosi letnico 1527) in na fragmentu freske v drugem nadstropju. Tudi grb ob glavnem stopnišču so strokovnjaki doslej interpretirali na več načinov.

Ime Gewerkenegg marsikomu čudno zveni ter občasno zbuja celo pomisleke in odpore, vendar tehtnega ustrežnejšega poimenovanja doslej še nihče ni uspel predlagati. Smisel imena Gewerkenegg se običajno razloži kot "rudniški grad", kar je sicer vsebinsko umestno, vendar terminološko neprecizno in le približno. Predvsem je treba upoštevati dejstvo, da je grad postavljala Ahacijeva družba rudarskih podjetnikov (danes bi rekli delničarjev), ki se je imenovala "Die Herren und Gewerken (!) der neuen Gab zu st. Achatzen". Beseda Gewerk lahko pomeni delo, rokodelstvo, obrt, ceh, tovarno, podjetje, rudnik, družbo ali firmo. Še važnejša pa se zdi beseda Gewerke, ki pomeni rudarja, delničarja pri rudarskem podjetju (kompaniji) ali družabnika. Pri omenjeni Ahacijevi družbi je bila med najpremožnejšimi delničarji odločilno zastopana znana plemiška družina Egg. Njen prvak Jurij pl. Egg (graditelj Brda pri Kranju) je kot cesarjev ljubljenec in kranjski vicedom (vladarjev namestnik v deželi) po zmagi nad Benečani celo delil deleže (kukse) med

Obe strani cenzurirane poštni kartice. Datirana je 8.1.1917, pisana staršem iz ruskega vojnega ujetništva: Donska oblast, gorod Aleksandrov Gruševsk, rudnik Paramonovo. Ujetnik z okorno pisavo na kartici sporoča materi, da je zdrav in upa, da se bo še kdaj vrnil. Žal se to ni zgodilo. Njegovo izmučeno telo počiva v daljnji Rusiji.

Na robu 2. svetovne vojne

Italijanska kolonialna posest Somalija je služila za izhodišče oboroženega napada na ozemlje Abesinije. Tudi Primorci, v sklopu italijanskih oboroženih sil, so sodelovali v vojnih operacijah od oktobra 1935 do maja 1936. Žgoča, suha afriška tla so mnogim za vedno pokopala upanje, da se še vrnejo domov. Temu so priča nagrobni križi širom Afrike.

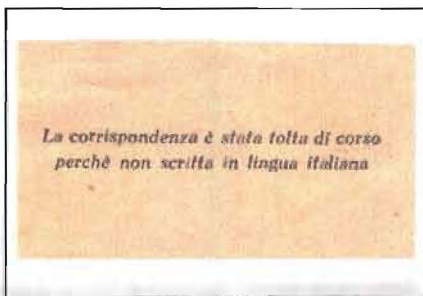

Zračno pismo, datirano 25.10.1936, odposlano iz Mogadiša, glavnega pristanišča in prestolnice italijanske Somalije.

Italija je premagala bosonoge vojake cesarja Haile Selasia I. in ponoči 9. maja 1936 javno proglasila imperij. Prekomorske posesti: Eritreja, Somalija in Etiopija so od tedaj dalje tvorile Italijansko Vzhodno Afriko. Natisnjene so bile znamke in dopisnice z napisom AFRICA ORIENTALE ITALIANA (sliki na naslednji strani) .

2. svetovna vojna 1939 - 1945

Pisma, ki so jih pisali vojaki domov, so bila cenzurirana. Če je bila vsebina sporočila pisana v slovenščini, se je cenzor največkrat odločil odvzeti sporočilo in namesto tega v ovojnico vložiti listek s "pojasnilom", ki se v prevodu glasi: "Dopis odvzet iz obtoka, ker ni bil pisan v italijanskem jeziku."

Stanko Majnik

**FILATELISTIČNI KARIKATURI
SILVESTRA
BAJCA**

PROGRAM FILATELISTIČNIH OBELEŽIJ FD IDRIJA DO KONCA LETA 1997

Letošnje leto bo FD Idrija pripravilo predvidoma še dve filatelistični obeležji in sicer:

*13.9.1997 - 5281 Sp.Idrija : 50 LET RIBIŠKE DRUŽINE IDRIJA
- priložnostni ovitek in priložnostni poštni žig:*

Najstarejši podatki o ribolovu na Idrijskem in Cerkljanskem segajo v davna leta 14. stoletja Pred 50 leti je bila ustanovljena sedanja Ribiška družina Idrija. O tem in marsičem vmes, o ribolovnih pravilih, opisu dejavnosti, članstvu in o filatelističnem obeležju ribištva bomo pisali v naslednjem FILATELISTU.

*1.10.1997 - 5282 Cerklje: 40 LET RADIO KLUBA CERKLJE
- priložnostni ovitek in priložnostni poštni žig:*

Prizadevni cerkljanski radioamaterji praznujejo 40. obletnico dela in uspehov. Kaj so počeli nekdanj in kako delajo danes boste ob slikovni predstavitvi likovnega obeležja lahko videli v 12. številki FILATELISTA.

ZAŠČITNI FLUORESCENTNI TISK SLOVENSКИH ZNAMK Z IDRIJSKO ČIPKO

Vse slovenske znamke z motivom idrijske čipke, ki so bile tiskane in izdane v letu 1996 in delno tudi dotiski nekaterih nominal v letu 1997 imajo v normalni svetlobi nevidni zaščitni tisk, ki postane lepo viden pri osvetlitvi z ultravioleto lučjo. Tisk vsebuje:

- leto tiska > v levem zgornjem kotu pod napisom Slovenija;*
- napis "Idrijska čipka/ Idria Lace" > diagonalno od leve proti desni navzgor;*
- poštni rog (simbol Pošte Slovenije) > desni spodnji kot.*

Ideja Franca Vidmar, člana FD Idrija, da znamke osvetljene z UV lučjo fotografira, nam vsem omogoča, da brez posebnih pripomočkov lepo vidimo zaščitni tisk.

Slika desno: foto Marjan Kurtanjek

Mila Luce

triglasna čipka

